

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Arhanghelii vindecării și luminii lui Dumnezeu

Atunci când se vorbește despre arhangheli ne gândim deîndată la Sfinții Mihail și Gavriil. Însă Sfânta Tradiție enumeră în această ceată îngerească șapte arhangheli, dintre care, pe lângă cei doi menționați, Rafail și Uriil sunt prezenți pe toate listele păstrate. În privința celorlalți trei există anumite nepotriviri între izvoare. În Cartea lui Enoh, de exemplu, inclusă în canonul biblic etiopian și citată în Noul Testament în Epistola Sfântului Iuda (vv. 14-15), sunt menționați Raguil, Sarachiil și Ieremiil, tradiția ortodoxă răsăriteană îi reține pe Varahiil, Iegudiil și Salatiil, iar cea occidentală pe Haniil, Jophiil și Zedekiil. Rămânând în hotarele consensului, vom arunca o scurtă privire spre cei doi mai puțin cunoscuți din grupul celor patru enumerați pe toate listele.

Numele arhangelului Rafail înseamnă în ebraică „Dumnezeu vindecă”. El apare în cartea vechitamentară necanonică a lui Tobit ca tovarăș de călătorie, necunoscut la început, al lui Tobie, fiul lui Tobit. Arhanghelul îl vindecă pe Tobit de orbire și o izbăvește pe nora sa Sara de un duh necurat, iar apoi se prezintă astfel: „Eu sunt Rafail, unul din cei șapte sfinți îngeri, care ridică rugăciunile sfinților și le înalță înaintea slavei Celui Sfânt” (Tobit 12, 15). Deși el nu este pomenit cu numele în Noul Testament, Sfânta Tradiție îl recunoaște în îngerul care tulbura apa scaldătoarei Vitezda dăruindu-i astfel puterea de a vindeca bolnavii. Sfântul Arhanghel Rafail este cinstit ca ocrotitor al călătorilor, orbilor, doctorilor și - neașteptat, poate - al peștorilor.

Știm, desigur, că vindecările vin de la Dumnezeu, iar acest lucru este limpede la scaldătoarea Vitezda, unde Hristos îl vindecă pe slăbănog doar prin cuvânt, fără a fi nevoie de intermedierea lui Rafail. Cu toate acestea, îngerii și lucrarea lor ocupă un loc central în credința și viața noastră creștinească. Imaginea biblică a acestui sfânt arhanghel ne amintește mereu că Dumnezeu, Izvorul vindecărilor, lucrează de multe ori prin îngeri și prin oameni. Câteodată, îi numim pe binefăcătorii noștri îngeri, contopind într-un fel lucrarea celor două

firi, îngerească și omenească. Acest lucru poate fi privit doar ca o expresie a unor sentimente de recunoștință, dar, într-un sens spiritual mai adânc, poate fi vorba și de un adevăr obiectiv. Există numeroase referiri în Scripturi sau în Tradiția bisericească la oameni aflați în mare necaz care au primit ajutor prin îngeri, însă fără să-i recunoască. Dar, într-o perspectivă mai largă, orice om care intervine astfel în sprijinul aproape-lui poate fi socotit înger, în sensul de trimis al lui Dumnezeu pentru a dăruia izbăvire. Astfel, slujirea rafaică poate fi văzută ca o aducere a oamenilor mai aproape de tronul lui Dumnezeu pentru vindecare, milă, apărare sau pace.

Dacă Sfântul Rafail aduce vindecare, Arhanghelul Uriil aduce lumină. În ebraică numele său înseamnă „Dumnezeu este lumina mea”. În cartea apocrifă IV Ezdra (4; 5, 1-14) Sfântul Uriil îi vorbește profetului Ezdra despre neputința minții omenești de a înțelege deplin căile lui Dumnezeu. Ezdra învață astfel că există lucruri care se pot cunoaște și altele care rămân ascunse. Uriil însuși spune la sfârșitul unei serii de pilde că anumite taine ale lui Dumnezeu nu le cunoaște nici chiar el. În cartea profetului Isaia găsim aceste cunoscute cuvinte: „Căci gândurile Mele nu sunt ca gândurile voastre și căile Mele ca ale voastre, zice Domnul. Și cât de departe sunt cerurile de la pământ, așa de departe sunt căile Mele de căile voastre și cugetele Mele de cugetele voastre” (55, 8-9). Există oameni care nu se pot împăca cu această idee a limitelor rațiunii în cunoașterea lui Dumnezeu.

Însă iscodirea insistentă a dumnezeirii prin rațiunea autonomă și neîmbisericită nu face altceva decât să producă mai multă confuzie și mai mult întuneric. În mod paradoxal, doar atunci când, precum Socrate, vom deveni conștienți de propria ignoranță vom începe cu adevărat să cunoaștem realitățile divine inefabile pe care Dumnezeu ni le descoperă potrivit capacității noastre de a le primi.

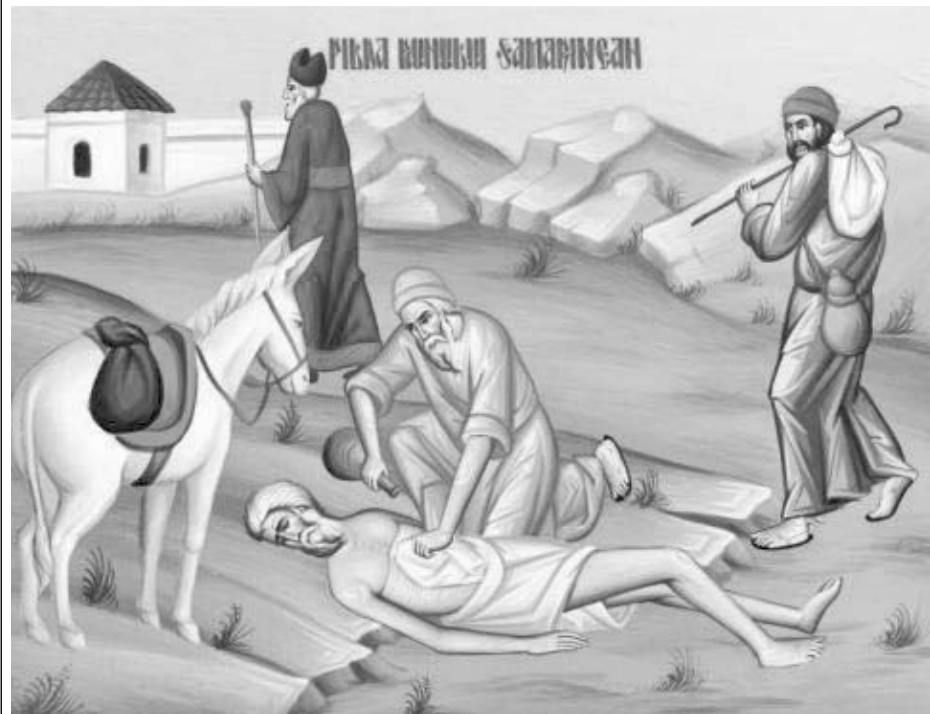
Continuare în pagina 2
Pr. Adrian MURG

PREDICA

Împotriva iubirii nu este lege

Duminica a XXV-a după Rusalii - Samarineanul milostiv

„În vremea aceea a venit la Iisus un învățător de lege, ispitindu-L și zicând: Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața de veci? Dar Iisus a zis către el: Ce este scris în Lege? Cum citești? Iar el, răspunzând, a zis: „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău, ca pe tine însuși”. Atunci Iisus i-a zis: Drept ai răspuns; fă aceasta și vei fi viu. Dar el, voind să se îndreptățească pe sine, a zis către Iisus: Și cine este aproapele meu? Iar Iisus, răspunzând, a zis: Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon, și a căzut între tâlhari, care, după ce l-au dezbrăcat și l-au rănit, au plecat lăsându-l aproape mort. Din întâmplare, un preot cobora pe calea aceea și, văzându-l, a trecut pe alături. De asemenea și un levit, ajungând în acel loc, venind și văzând, a trecut pe alături. Iar un samarinean, mergând pe cale, a venit la el și, văzându-l, i s-a făcut milă și, apropiindu-se, i-a legat rănilor, turnând pe ele untdelemn și vin, și, punându-l pe asinul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el. Iar a doua zi, scoțând doi dinari, i-a dat gazdei și i-a zis: Ai grijă de el și, ce vei mai cheltui, eu, când mă voi întoarce, îți voi da. Deci, care dintre aceștia trei îți se pare că a fost aproapele celui căzut între tâlhari? Iar el a zis: Cel care a făcut milă cu el. Iar Iisus i-a zis: Mergi și fă și tu asemenea” (Luca 10,25-37).

Învățătorul de lege este preocupat de mântuirea sufletului, de dobândirea vieții veșnice. Cunoaște Legea, dar simte că îi lipsește ceva, de aceea vine la Iisus, pentru a-și lămuri această frământare. Mântuitorul Hristos îl încredințează de adevărul Legii, dar și de adevărul ei înțeles. Iubirea este mai presus de lege. Iubirea este puterea duhovnicească, prin care omul se unește cu Dumnezeu, ea coboară pe Dumnezeu pe pământ și urcă omul la cer. La iubirea de Dumnezeu, omul ajunge după ce se curăță de păcate, prin pocăință și cu ajutorul Duhului Sfânt (Everghetinosul, vol. 4, 4). Omul este chip al lui Dumnezeu, este orientat în chip ontologic spre comuniunea cu Dumnezeu, comuniune care se realizează numai prin iubire. Dumnezeu s-a revelat oamenilor, ca iubire. Sfântul Ioan Evanghelistul ne spune: „Dumnezeu este iubire” (1 In. 4,8).

La această iubire a lui Dumnezeu, omul este dator să răspundă cu iubirea lui. Când el răspunde la iubirea lui Dumnezeu, cu iubire, devine făptură nouă, devine fiu după har. Iubirea este teandrică, împletire de iubire divină și umană. În Lege se spune: *Să iubești*

pe Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, din tot sufletul tău și din toată puterea ta (Dt. 6, 5). Să nu te răzbuni cu mâna ta și să nu ai ură asupra fiilor poporului tău, ci să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru (Lev. 19,18). Când omul simte iubirea lui Dumnezeu, atunci începe și el a iubi pe aproapele și dacă prietenia cea după trup, se poate pierde cu ușurință, când dobândește această iubire, chiar de s-ar întâmpla vreo supărare, nu se va strica legătura dintre ei, chiar dacă a fost ocărat sau păgubit, iubirea din suflet, arde amărăciunea urii (Everghetinosul, vol. 4, 4). Învățătorul de lege este preocupat despre calitatea aproapelui. Cine este aproapele meu? Pentru a fi mai bine înțeles, referitor la aproapele nostru, Mântuitorul Hristos face referință la parabola samarineanului milostiv.

„Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon, și a căzut între tâlhari, care, după ce l-au dezbrăcat și l-au rănit, au plecat lăsându-l aproape mort” (v. 30).

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan LAZĂR

Din sumar

- Misiune a Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad în Parohia Drauț
pagina 3, Pr. Lucian Farcașiu
- Grădina Maicii Domnului
pagina 3, Prof. Amalia Stana
- Știri
pagina 4

Împotriva iubirii nu este lege

Urmare din pagina 1

Iisus situează acțiunea într-un mediu cunoscut ascultătorilor Săi, pe drumul ce cobora de la Ierusalim la Ierihon.

Un om este tâlhărit și părăsit la marginea drumului și zăcea precum un mort.

„Din întâmplare, un preot cobora pe calea aceea și, văzându-l, a trecut pe alături. De asemenea și un levit, ajungând în acel loc, venind și văzând, a trecut pe alături” (v.30).

Mântuitorul Hristos caută să-l lămurească pe acel învățător de lege, că Legea nu este împotriva iubirii, că legea iubirii trebuie să domnească între oameni. Despre aceasta spune Sf. Ap. Pavel: „roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea, curăția; împotriva unora ca acestea nu este lege (Galateni. 2, 22-23). Preotul și levitul nu s-au apropiat de cel ce zăcea ca un mort (v.30), datorită interdicției Legii care spune: „Zis-a Domnul către Moise: Grăiește preoților, fiilor lui Aaron și le spune: Să nu se spurce prin atingere de mort din poporul lor (Lev. 21, 1-2) precum și: Marele preot din frații tăi, pe capul căruia s-a turnat mirul de unger și care este sfințit, ca să se îmbrace cu veșmintele sfinte, să nu-și descopere capul său, nici să-și sfășie hainele; Și nici de un mort să nu se apropie, nici chiar de tatăl său sau de mama sa să nu se atingă” (Leviticul 21, 10-11).

Acel învățător de lege era convins, că respectarea întocmai a Legii, aducea mântuirea, de aceea orice încălcarea a legii, era considerată o abatere gravă de la calea mântuirii. Această falsă convingere înăbușea în el iubirea față de aproapele. Iisus caută să-l învețe pe el și pe noi, că pentru a intra în comuniune cu Tatăl ceresc și a ne face vrednici de primirea harului, este nevoie de iubire și smerenie. Altădată, Mântuitorul Hristos îi muștra pe iudei zicând: „ați desființat

cuvântul lui Dumnezeu pentru datina voastră” (Matei 15, 6). Acel samaritan care nu era condiționat de restricțiile legii, i s-a făcut milă de acel om nenorocit și i-a curățit rănilor cu vin și untdelemn și apoi l-a dus la o casă de oaspeți, plătind pentru găzduirea lui. Mila pe care acest samaritan a manifestat-o față de cel căzut între tâlhari, îl învrednicește a fi socotit *aproapele* de către învățătorul de lege, cu toate că era samaritan și iudeii chiar îi disprețuiau pe samaritanii din pricina credinței lor. Cu acest samaritan îl îndeamnă Iisus, pe acel învățător de lege, să se asemene (v. 37). Prin această parabolă învățăm, că aproapele nostru este orice om întâlnit în calea noastră. Deschiderea sufletului față de aproapele nostru, este un semn a iubirii. Iubirea față de aproapele, este o condiție a iubirii lui Dumnezeu: „Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mincinos este! Pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, nu poate să-L iubească. Și această poruncă avem de la El: cine iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său” (I Ioan 4, 20-21).

Untdelemnul și vinul, materii folosite în Sfintele Taine, adică de Maslu și de Împărtășanie, prin aceste Sfinte Taine ale Bisericii, omul se curățește și tămăduiește de neputințele sale. Coborârea de la Ierusalim la Ierihon, este asemănată cu căderea omului de la starea de sfințenie, de curăție, la starea de păcătoșenie, lăsându-se pradă patimilor și plăcerilor, care sunt precum niște tâlhari și aduc omul la neputință, la imposibilitatea de a-și purta singur de grijă. Patima beției sau patima desfrânării sau a drogurilor aduc omul în starea celui căzut între tâlhari. Acum la începutul Postului Crăciunului, Biserica ne îndeamnă la cumpătare la înfrânare, astfel să scăpăm de patimile care ne stăpânesc. Vedem că în această stare

de cădere omul are nevoie de ajutorul semenilor de oblojire a rănilor sufletului cu vin și untdelemn. Adică de Sfintele Taine a Euharistiei și a Maslului. Trăind o viață cumpătată omul poate să întindă o mână de ajutor și aproapelui. Cumpătarea face cu puțință milostenia, care curăță păcatele și a.duce fericirea, ea este o dovadă a iubirii aproapelui.

„Cine pe sărac ajută pe Dumnezeu împrumută” (Proverbe 19, 17)

Unui frate care se teme că milostenia dată fratelui ar fi un motiv de slavă deșartă, Avva Pimen îi spune că este o datorie a fi milostiv și a da celui ce are nevoie, cele de trebuință. Maica Sara spunea că este bine a face milostenie, chiar dacă la început se face pentru a plăcea oamenilor, mai pe urmă se va face în chip bineplăcut lui Dumnezeu” (*Everghetosul*, vol. 4, 44). Când facem milostenie este bine să socotim, că noi am primi acea milostenie. Prin milostenia pe care o facem, nu trebuie să rușinăm pe cel căruia îl miluim, altfel pierdem plata milosteniei. Nu trebuie să ne facem griji cu ce se întâmplă cu cele făcute milostenie. „Ceea ce vrei să-ți faci ție altul fă tu mai întâi” (Matei 6,31), bucuria sau mahnirea pe care o aduci celui alt, se reflectă în sufletul tău. Rușinându-l sau umilindu-l pe cel care îl miluiești, durerea din sufletul lui o vei resimți, tot așa și bucuria celui pe care l-ai miluit cu inimă bună, de aceea darul nostru pentru ceilalți trebuie să fie însoțit de iubire, atunci acel dar se prefăce în izvor de apă vie (Ioan 4, 14), adăpând și sufletul celui ce primește milostenia. Un creștin a dăruit haina sa unui cerșetor, iar acesta a vândut-o. Creștinul s-a întristat socotind că Dumnezeu n-a primit milostenia sa, dar noaptea în vis i s-a arătat Hristos, arătându-i că El purta acea haină. Sfântul Isaac ne îndeamnă să nu judecăm pe cel căruia îi facem milostenie, chiar dacă acela ar fi înstărit după cum se

spune: „Trimite pâinea ta pe firul apei, și după multă vreme vei afla răsplătire” (Ecleziastul 11, 1). Toți cei ce îți cer milostenie, să fie priviți deopotrivă, fără a judeca sau a disprețui pe cineva, precum nici Hristos nu disprețuia vameșii și desfrânatele. Sfântul Maxim spune că cel ce face milostenie, gândindu-se la răsplata lui Dumnezeu nu va face deosebire între cel bun și cel rău ci tuturor după trebuință le împarte. A face milostenie, era considerată ca un semn de îndreptare a celor păcătoși. Despre o femeie care se desfrâna și din ceea ce câștiga, făcea milostenie, Avva Pimen a spus, că ea nu va mai stărui mult în păcat, ci se va îndrepta și așa a fost, ea a părăsit păcatul și s-a dus în mănăstire și s-a călugărit. Despre folosul milosteniei, se spune că un magistrat văzând un om, zăcând gol, aproape mort, la marginea drumului, și-a dezbrăcat haina sa, și a trimis sluga să-l acopere cu ea. Mai târziu, el si-a frânt un picior și era în primejdie de moarte și doctorul a hotărât să-i amputeze piciorul, dar în noaptea dinaintea operației, a văzut la geam o lumină și apoi cineva a intrat în camera lui și l-a vindecat, iar la plecare i-a arătat haina cu care îl acoperise pe cel sărac, acolo în marginea drumului, îndemnându-l să mulțumească lui Dumnezeu pentru vindecare (*Everghetosul*, vol. 4, 2).

Cel ce a dobândit iubirea se poartă cu blândețe și fac binele tuturor celor din jur. Aproapele omului este tot omul, și cel bun, și cel rău, și vrăjmașul, și prietenul. Cel ce se nevoiește să urmeze lui Dumnezeu, să facă binele și celor drepti, și celor nedrepti, precum Dumnezeu însuși în lumea cea de acum dă tuturor și soarele și ploile. Mântuitorul Hristos îndeamnă: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (Matei 5, 16). Amin!

Iubirea vrăjmașilor

Vă rog, fraților, faceți o încercare. Dacă cineva vă ocărăște sau vă disprețuiește, sau vă smulge ceea ce vă aparține, sau prigonește Biserica, rugați pe Domnul zicând: „Doamne, toți suntem făpturile Tale. Ai milă de robii Tăi și întoarce-i spre pocăință!”

Atunci vei purta în chip simțit harul în sufletul tău. La început silește inima ta să iubească pe vrăjmașii tăi, iar Domnul, văzând gândul tău cel bun, te va ajuta în toate și experiența însăși te va învăța calea.

Dar cel ce gândește de rău pe vrăjmașii lui nu are în el iubirea lui Dumnezeu și nu cunoaște pe Dumnezeu. Dacă te rogi pentru vrăjmașii tăi, pacea va veni asupra ta. Iar când vei iubi pe vrăjmașii tăi, să știi că un mare har dumnezeiesc locuiește în tine. Nu zic că este deja un har desăvârșit, dar e de ajuns pentru mântuire. Dacă, dimpotrivă, ocărăști pe vrăjmașii tăi, e semn că un duh rău locuiește în tine și el aduce gânduri rele în inima ta; căci, așa cum a spus Domnul, „din inima omului ies gândurile bune și gândurile rele” (Matei 15, 19).

(Sfântul Siluan Athonitul, *Între iadul deznădejzii și iadul smereniei*, Editura Deisis, Alba Iulia, 1994, p. 143)

Între iadul deznădejzii și iadul smereniei

Arhanghelii vindecării și luminii lui Dumnezeu

Urmare din pagina 1

Și nici chiar atunci nu vom fi capabili să le descriem într-un mod coerent. În această privință, Sfântul Apostol Pavel se exprimă astfel: „În parte cunoaștem și în parte proorocim. Dar când va veni ceea ce e desăvârșit, atunci ceea ce este în parte se va desființa. Când eram copil, vorbeam ca un copil, simțeam ca un copil; judecam ca un copil; dar când m-am făcut bărbat, am lepădat cele ale copilului. Căci vedem acum ca prin oglindă, în ghicitură, iar atunci, față către față; acum cunosc în parte, dar atunci voi cunoaște pe deplin, precum am fost cunoscut și eu” (I Corinteni 13, 9-12).

Sfântul Uriil ne întoarce față spre Lumina Care, venind

în lume, luminează pe tot omul, adică spre Hristos Însuși (Ioan 1, 9). Învățăturile sale despre relativa noastră ignoranță în absența harului divin ne previn asupra unei încrederi prea mari în propria rațiune sau asu-

pra nesocotirii limitelor cunoașterii naturale. De aceea, acest sfânt arhanghel este socotit mijlocitor pentru dobândirea unei lumini mai clare asupra lucrurilor dumnezeiești.

Mica noastră incursiune în sfera acestor doi arhangheli mai puțin cunoscuți ne descoperă câteva crâmpoie din lucrarea pe care Dumnezeu o săvârșește prin ei în vederea vindecării și a luminării minții noastre. Îngerii au fost creați de Dumnezeu pentru a-L sluji pe El și pentru a apăra și călăuzi neamul omenesc.

De aceea suntem chemați să-i cinstim și să-i urmăm în slăvirea neîncetată a Preasfintei Treimi, unindu-ne cu ei în Sfânta Liturghie și trimițând prin ei rugăciunile noastre spre Tronul cel ceresc.

Misiune a Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad în Parohia Drauț

Duminică, 3 noiembrie, creștinii ortodocși din Drauț și-au cinstit ocrotitorul Bisericii parohiale, Sfântul Mare Mučenic Gheorghe, purtătorul de biruință, întrucât în această zi este prăznuită aducerea moaștelor sale în Lida, unde se află până astăzi. Ziua aceasta constituie așadar pentru creștinii din Drauț „hramul cel mic” al Bisericii lor.

Întru cinstirea Sfântului Gheorghe, prin grija noului părinte paroh, Tudor Emanuel Robert, absolvent al Facultății noastre și unul din foștii studenți merituosi ai acestei Facultăți a fost săvârșită sâmbătă seara Vecernia cu Litie și Utronia, în prezența Părintelui Conf. Univ. Dr. Lucian Farcașiu și a unui sobor de preoți din împrejurimi, la această slujbă participând și un mare număr de credincioși din parohia Drauț.

Duminică dimineața a fost săvârșită slujba sfințirii celei mici a apei și în continuare Dumnezeiasca Liturghie, la care a slujit Părintele Lucian Farcașiu de la Facultatea de Teologie din Arad, acesta rostind și cuvântul de învățătură, în care s-a referit la Viața de apoi și pregătirea noastră pentru aceasta prin faptele iubirii milostive, în acord cu pericopa evanghelică a Duminicii a 22-a după Rusalii. La sfârșitul Dumnezeieștii Liturghii a fost săvârșită și o Panihidă pentru preoții slujitori, ctitorii Bisericii și credincioșii parohiei Drauț, adormiți în Domnul, așa cum se obișnuiește să se facă la hramul Bisericii. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de grupul de fete de la Paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă, alcătuit din studenți și absolvente ale acestei Facultăți.

Alături de numărul impresionant de credincioși din Drauț care au participat la Dumnezeiasca Liturghie, o parte dintre ei împărțindu-se cu Sfintele Taine la momentul potrivit, s-au alăturat și autoritățile locale, primarul, viceprimarul și angajații Primăriei comunei Târnova, la care este afiliat și satul Drauț.

La vremea după-amiezii a fost săvârșită Taina Sfântului Maslu de obște, la care au slujit trei cadre didactice de la Facultatea de Teologie din Arad: Pr. Conf. Univ. Dr. Caius Cuțaru, Pr. Conf. Univ. Dr. Lucian Farcașiu și Pr. Lect. Univ. Dr. Ștefan Negreanu. Din soborul părinților slujitori au mai făcut parte părinții: Mihail Piroc de la Catedrala Mitropolitană din Timișoara, Florin Ardelean de la parohia Pâncota, Victor Bocanicos din parohia Ususău, Emanuel

Tudor Robert, parohul din Drauț, toți absolvenții ai Facultății de Teologie din Arad, precum și părintele Teodor Feher, preotul pensionar, care a slujit vreme de 42 de ani în această parohie. Cuvântul de învățătură a fost rostit la sfârșitul Sfintei Taine a Maslului de către părintele profesor Ștefan Negreanu, care a vorbit despre Crucea suferinței și asumarea ei în chip mântuitor în viața creștinului.

La sfârșitul acestor zile și slujbe de hram, părintele Emanuel Robert Tudor a mulțumit părinților profesori și preoților slujitori precum și credincioșilor parohiei pentru modul exemplar în care s-au implicat în cinstirea sfântului ocrotitor al parohiei lor și în organizarea atât de frumoasă a hramului Bisericii parohiale.

Pr. Lucian FARCAȘIU

Viața monahală este un mister, o filozofie luminoasă, o rânduială de viață morală mai înaltă. O armată de soldați ai lui Hristos sunt chemați să slujească în Sfântul Munte Athos, supranumit și Grădina Maicii Domnului. Dorința de a-L vedea pe Dumnezeu îi determină la îngenunchieri pe lespezile de piatră ale bisericilor, la posturi îndelungate și la rugăciuni prelungite. Viața monastică ascunde „mărgăritarul prețios” (Matei 13, 46) sub haina lui, sfințită și smerită, așteptând în pace, cu dragoste, credință și speranță bucuriile nepieritoare ale vieții de veci.

O plimbare pe una din aleile Athosului, străjuită de chiparoși seculari, te îndeamnă să admiri frumusețea naturii, florile primăvăratiche, copacii, iarba și „crinii câmpului” care își păstrează suavitățile pe tot parcursul zilei, toate parcă unite într-un glas de rugăciune, te înalță, privindu-le, la Creatorul lor. Natura te cheamă la reflexie și îți oferă prilejul de a savura miresme, culori, sunete, triluri toate izvorâte din darurile Domnului. Păduri înalte cu nuanțe felurite se întind peste peninsula Athosului, departe de lumea efemeră cu drame sufletești născute din îndepărtarea de bunul Dumnezeu. Sub cerul albastru aprins de dragoste pentru creaturile Sale, plutea un fum de tămâie, țesut parcă din rugăciunile sfinților.

Sfântul Antonie cel Mare

Grădina Maicii Domnului

a fost unul din Părinții Monahismului Răsăritean. El a avut 20000 de ucenici, a vindecat bolnavi care veneau la el și a coborât în Alexandria ca să ajute Biserica prigonită de păgâni și primejduită de erezii, la vârsta de 60 de ani, în timpul împăratului persecutor Maximian, dar n-a izbutit altceva decât să încurajeze pe alți creștini la martiriu. Tot în Alexandria, la 80 de ani Sfântul Antonie a combătut cu succes erezia ariană. El a locuit doar în pustie, în muntele care-i purta numele. Ne spune că un monah e asemenea peștelui care nu poate trăi decât pe mare.

Într-o zi Sfântul Antonie este chemat de un guvernator să-l viziteze pentru folos. Sfântul îl întreabă atunci pe ucenicul său, Pavel cel Simplu, ce să facă. Ucenicul i-a răspuns: „Dacă te vei supune guvernatorului, vei fi numai Antonie. Dar dacă vei rămâne în munte, vei fi avă Antonie”. Și Sfântul Antonie cel Mare l-a ascultat pe ucenicul lui.

Monahismul presupune: sărăcie, feciorie și ascultare de voia lui Dumnezeu. Sfântul Antonie cel Mare e începutul vieții monahale, de aceea e supranumit Părintele Monahilor. E interesant cum interpretează el Evanghelia. Dorința de desăvârșire și de a-L urma pe Hristos este reliefată de o situație

biblică, de cineva care însetează după o viață înaltă, adevărată, o viață mare în Hristos: „Vrei să fii desăvârșit? Mergi vinde-ți averile tale, dă-le milostenie la săraci și urmează-Mă!” (Matei 19, 21).

Antonie și-a vândut averile, le-a împărțit săracilor, se închide în chilă, trăind în posturi și rugăciuni, dar nu a fost destul, căci contactul cu prietenii și cu rudele nu favorizau asceza, apoi locuiește în morminte, dar și aici se auzea zgomotul lumii, până când s-a urcat în munte, în pustia cea mai adâncă. Viața lui a scris-o Sfântul Atanasie cel Mare și el dă mărturie despre faptele lui minunate, despre ucenicii lui, despre activitate sa de propovăduire. O condiție a combaterii demonilor este asceza. Monahul trebuie să se lepede de lume și să trăiască în posturi, privegheri, rugăciuni și muncă. Altfel monahul va fi ca peștele pe uscat.

Așadar monahismul este rupt de societatea lumească, însă cu pelerinii, monahii socializează în Muntele Athos pe plan duhovnicesc. Omul este făcut să nu fie singur, să fie social, aflăm din Sfânta Scriptură: „Nu este bine să fie omul singur!” (Facere 2, 18). Omul care nu face niciun bine semenului său, de fapt nu își face lui bine, și e un om „bolnav” care nu ar avea legături cu creștinismul,

care este religia iubirii, căci Iisus a zis: „Să vă iubiți unul pe altul.” (Ioan 13, 24).

Prin urmare creștinismul cere fapte exterioare, și nu doar vorbe și teorie. Toți suntem iubiți de Dumnezeu, de la mic la mare. Bunul Păstor lasă cele 99 de oi și merge în căutarea oii rătăcite, și nu spune mai am încă multe oi, una dacă piere, nu e nicio problemă. Și împreună oamenii formează Trupul Bisericii, împreună se completează reciproc și împreună avem o mare valoare, mai ales atunci când suntem uniți și când ne înțelegem, atunci în ochii lui Dumnezeu creștem și suntem prețioși, suntem doriți de El și atunci Dumnezeu ne binecuvintează și ne dă de toate și atunci devenim moștenitorii vieții veșnice.

„Iată acum, ce bun și ce este frumos, decât numai a locui frații împreună! Aceasta este ca mirul pe cap, care se coboară pe barbă, pe barba lui Aaron, care se coboară pe marginea veșmintelor lui. Aceasta este ca roua Ermonului care se coboară pe munții Sionului, că unde este unire, acolo a poruncit Domnul binecuvântarea și viața, până în veac.” (Psalmul 132 al lui David. O cântare a treptelor).

Ce fapte bune a făcut Maica Domnului să fie aleasă dintre toate femeile și să fie mai cinstită decât heruvimii și mai

mărită fără de asemănare decât serafimii? Ce fapte bune a făcut Sfântul Ioan Botezătorul care a fost Înaintemergătorul Domnului și care a propovăduit pocăința și a fost numit „mai mare între cei născuți din femei?” (Matei 11, 11).

Fiecare om este rânduit să fie de folos aproapelui său. Fiecare om are nevoie de curăția inimii sale. Fiecare om este înzestrat de Dumnezeu să aleagă între bine și rău, să aleagă viața sau moartea, binecuvântarea sau blestemul.

Mulțimea eremiților din Biserica Răsăritului arată dorința arzătoare a credincioșilor de a-și curăța inima și de a duce o viață bineplăcută lui Dumnezeu. Adunați în comunități monahale călugării formează mănăstirea căci: „Unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor.” (Matei 18, 20).

Sufletului care-L iubește pe Dumnezeu nu îi ajunge o lume ca să o iubească.

Așadar Biserica Răsăritului nu îl vrea pe monah în mijlocul lumii, nu îl vrea pus în serviciul societății, după modelul ordinilor monahale apusene, ci monahismul are un ideal înalt, el, se conformează duhului patristic și are o misiune mai ales spirituală.

Prof. Amalia STANA

ȘTIRI

Sfîntire de capelă mortuară în Parohia Olari

În după amiaza Duminicii a XXII-a după Rusalii, 3 noiembrie 2019, credincioșii din Parohia Olari, Protopopiatul Arad, au avut bucuria de a-l primi în mijlocul lor pe Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, care a răspuns invitației preotului paroh Călin Dragoș, pentru a sfinți capela mortuară din cimitirul localității.

La finalul slujbei de sfîntire, Înaltpreasfinția Sa a rostit un cuvânt ocazional pus sub titlul „Tâlcul unui nume”, acela al parohiei însăși, prin munca olarului în realizarea vasului de folos ce închipuie pe însuși omul făcut de Dumnezeu spre a se umple de har. Ieșit din mâinile Creatorului se întoarce în pământul din care a fost luat, spre a-l înobilă pe măsura în care s-a ostenit pentru câștigarea veșniciei. Capela ridicată reprezintă locul de reculegere convenit spre înțelegerea însăși a scopului vieții, a subliniat Chiriarhul nostru.

După aceasta, în biserica parohială, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a săvârșit slujba Vecerniei, din sobor făcând parte și Pr. Gheorghe Gligor, consilier social și Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial.

În cuvântul de învățătură adresat celor prezenți, Înaltpreasfinția Sa a făcut referire la faptul că „Făptura nouă” este cea care împlinște condițiile mântuirii, adică harul lui Dumnezeu ce întărește credința spre săvârșirea faptei bune.

La finalul slujbei, Părintele paroh Călin Dragoș, a transmis mulțumiri Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru toată osteneala și părinteasca purtare de grijă, tuturor oficialităților prezente precum și tuturor celor ce au contribuit la realizarea capelei mortuare în localitatea Olari.

Chiriarhul eparhiei arădene a recomandat pe mai departe necesitatea construirii capelelor mortuare în toate parohiile.

Slujire Arhierescă și binecuvântare de lucrări în Parohia Caporal Alexa

În Duminica a XXII-a după Rusalii, 3 noiembrie 2019, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a efectuat o vizită pastorală în Parohia Caporal Alexa, Protopopiatul Arad, la invitația preotului paroh Liviu Pamfiloiu. Cu acest prilej, Chiriarhul arădean a binecuvântat lucrările de restaurare efectuate la pictura bisericii.

După aceasta, Înaltpreasfinția Sa, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica parohială cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”. Din sobor au făcut parte: Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului și Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial.

În cuvântul de învățătură Chiriarhul arădean a vorbit despre „Simțământul milei” (cf. citirilor scripturistice ale duminicii: Galateni 6, Luca 16) care în lucrarea

sa duce spre Împărăția lui Dumnezeu. Acesta este o mărturie a iubirii milostive, virtute întărită de har pentru urmarea pildei divine.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, preotul paroh Liviu Pamfiloiu a primit din partea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, distincția de iconom stavrofor.

După Sfânta Liturghie, Chiriarhul a săvârșit Slujba Parastasului pentru ctitorii și binefăcătorii lăcașului de cult, trecuți la Domnul.

Preotul paroh a mulțumit ierarhului pentru distincția oferită și pentru părinteasca purtare de grijă pe care o arată față de enoriașii parohiei, precum și soborului de slujitori, oficialităților județene și locale, tuturor celor prezenți la această sărbătoare a parohiei.

În după amiaza zilei, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a poposit în Parohia Olari, unde a sfințit noua capelă mortuară și a săvârșit slujba Vecerniei.

Elevi arădeni în pelerinaj pe plaiuri maramureșene

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei și la inițiativa domnului profesor Marius Lăscoiu-Martin, profesor de Muzică bisericească la Seminarul Teologic Ortodox din Arad, în zilele 2 și 3 noiembrie, 20 de elevi seminariști alături de 8 elevi ai Liceului Național de Informatică, au avut prilejul de a participa la un pelerinaj în județele: Bihor, Satu Mare și Maramureș.

Aceștia au vizitat următoarele locuri: Mănăstirea Sfintei Cruci din Oradea, Mănăstirile Rohia, Petrova, Bârsana și Săpânța-Peri din Maramureș; Memorialul Victimelor Comunismului și Rezistenței din Sighetu Marmăției și Cimitirul Vesel din Săpânța.

Preacuviosul Părinte Protos. Agaton Oprișan, starețul Mănăstirii Petrova, i-a primit cu brațele deschise pe elevii arădeni, care au participat la slujba de priveghere (Sâmbăta seara) și au oferit răspunsurile la Slujba Sfintei Liturghii.

Elevii au fost însoțiți de domnul secretar Drăgan Cătălin-Julian și de un grup de părinți.

Acest pelerinaj a umplut sufletele tuturor celor prezenți de bucurie duhovnicească.

Ziua Recoltei, Ziua Mulțumirii la Colegiul Economic Arad

Joi, 31 octombrie 2019, la Colegiul Economic din Arad s-a desfășurat activitatea metodică interconfesională cu tema „Ziua Recoltei-Ziua Mulțumirii”. Această activitate este deja o tradiție în școală, fiind deja la a șasea ediție.

Activitatea a fost coordonată de profesorii care predau disciplina Religie (Sirca Veronica - prof. religie ortodoxă și Pop Beniamin - prof. religie penticostală), care au coordonat un program - prezentat de elevii școlii - alcătuit din cântece religioase, pilde, istorioare și rugăciuni care să evidențieze importanța recunoștinței

și mulțumirii credinciosului pentru pronia divină. În cadrul acțiunii, elevii și profesorii au dăruit produse specifice toamnei (fructe, legume, zacuscă, compot etc.) care vor fi donate familiilor nevoiașe. Au participat alături de profesorii și elevii școlii Întăistătorul Eparhiei Aradului, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Părintele Consilier Cultural Protos. Iustin Popovici, Părintele Inspector Arhidiacon Florin Sirca, Doamna Inspector Școlar Camelia Moler, Doamna Director Prof. Monica Băltărețu și profesorii de religie ortodoxă, penticostală și baptistă din municipiul Arad.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscop al Aradului le-a vorbit participanților despre semnificația liturgică a pâinii în cult și despre rolul rugăciunii de mulțumire în viața credincioșilor, felicitându-i pe elevii și profesorii pentru inițiativă și activitate.

Satul românesc omagiat în Parohia Cinteii

„Anul omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari)” a constituit tematica unor cuvântări organizate duminică, 03 noiembrie 2019, în Parohia Cinteii, Protopopiatul Arad, la care au participat PC Părinte Dr. Nicu Breda, Parohul comunității ortodoxe, Prof. Dr. Cristian Stoica, doctor în istorie a Universității Oradea și Arhim. Conf. Univ. Teofan Mada.

În cadrul manifestării s-a transmis tuturor celor prezenți un mesaj de binecuvântare din partea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului.

De asemenea, s-a arătat în cadrul alocuțiunilor că satele au nevoie de primari responsabili, de învățători de vocație, de preoți „după inima lui Hristos” și implicați în proiecte sociale și culturale, dar și de fii și fiice ale satului devotați credinței străbune și bucuroși să cultive pământul, pentru că munca/activitatea îl înobilează pe om. Satul românesc reprezintă spațiul în care s-au dezvoltat și s-au desăvârșit ethosul poporului român, ființa lui națională, valorile lui spirituale, cultural-istorice, artistice, meșteșugărești și moral-sociale. A fost evidențiat rolul credinței ortodoxe ca factor de identitate și unitate spirituală, de coeziune uman-socială și evanghelizare a culturii în comunitățile sătești, atât în istorie, cât și în prezent. Satul românesc a păstrat credința prin multe jertfe, datorită cărora credința creștină a izbutit să ajungă până la noi și să ne transforme. Totul este plin de formă spirituală, de la trunchi până la cea mai subțire rămurică în devenirea istorică a satului românesc. Această vigoare și, totodată, responsabilitate o dorim și satului de astăzi în fața provocărilor.

Pomenirea și omagierea înaintașilor noștri apărători și promotori ai spiritualității satului românesc în cadrul Sfintei Liturghii alimentează nădejdea noastră pentru ei și pentru noi înșine. Credința ortodoxă pe care o mărturisim în înviere ne face să fim persoane ale nădejzii și vieții, pentru că ne mângâie promisiunea vieții veșnice înrădăcinată în unirea cu Hristos cel Înviat.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile arhiepiscopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.